

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Project title: Borders in the Mind

Project acronym: BiM

Programme: Erasmus Plus - KA2 Strategic Partnerships for Adult Education Cooperation for innovation and the exchange of good practices Grant Agreement N.: 2018-1-ES01-KA204-050833

Discovery Event Amsterdam

Amsterdam - tussen twee werelden

Tijdens elke ketencursus proberen we een '*verhaallijn*' te definiëren, in feite een *conceptueel kader*, dat samenhang brengt tussen de verschillende activiteiten en ervaringen tijdens het cursusprogramma. Idealiter vindt er tijdens de cursusweek een *belichamingsproces plaats*: deelnemers raken persoonlijk betrokken, 'enacting' deze verhaallijn.

Tijdens het *Amsterdamse cursusprogramma* spelen twee lijnen een rol:

1. Een wandeling door de stad, van het prille begin op *de Dam* tot de sociale woningbouw uit het begin van de 20e eeuw in de "*Amsterdamse School*", die de levensomstandigheden van de arbeidersklasse trachtte te verbeteren ([artikel](#)).
2. De permanente spanning en afstand tussen 'twee werelden': Eden (paradijs) en buiten, werkelijkheid en ideaal, depressie en herwonnen geluk, zwart en wit. Tijdens de wandeling(en) en het cursusprogramma worden de deelnemers geconfronteerd met (artistieke) voorbeelden van deze spanning en uitgenodigd deze in verschillende (kunst)vormen tot uitdrukking te brengen: beeldhouwkunst, architectuur, schilderkunst, poëzie. Meer concreet zijn deze voorbeelden:
  - Vlakbij het ketenbureau en cursuslocatie in de Vredeskerk ('Maria Regina Pacis'): het sculpturale monument van *Thom Puckie*, waarin hij 'Verdreven uit Eden' tot uitdrukking bracht, geïnspireerd door de 15e eeuwse Siense schilder Giovanni di Paolo ([artikel](#)).
  - Overtocht door de *Wallen* (Amsterdamse hoerenbuurt): een prachtig deel van de stad, vergiftigd door het huidige misbruik ([artikel](#)).
  - De verschillende monumenten in de voormalige *Joodse wijk* van de stad ([artikel](#)).
  - Twee '*Amsterdamse School*' woonwijken (*Dageraad* en *Het Schip*): het contrast tussen de 19e eeuwse arbeiderswoonomstandigheden en de door idealistische architecten en (socialistische) woningbouwcorporaties ingezette veranderingen. Met aandacht voor het huidige gentrificatieproces ([artikel](#)).
  - Tijdens een bezoek aan het *Van Gogh Museum* werden voorbeelden van zijn werk getoond, waarin gelukkige periodes (*Gele Huis*, *Bedkamer*, *Amandelbloemen*) en zijn depressie (b.v. *Maïsveld met kraaien*, geschilderd kort voor zijn zelfmoord) tot uitdrukking kwamen. In een aansluitende workshop werden

de deelnemers uitgenodigd om ontmoetingen tijdens de stadswandelingen uit te drukken in een Van Gogh-achtig schilderij ([artikel](#)).

- Een gedicht van *Anna Enquist*, stadsdichteres van Amsterdam, waarin zij haar eigen '*Werdegang*' verwoordt van het verafschuwen van de stad (na de dood van haar eigen kind bij een tragisch ongeluk in de binnenstad) tot het herwaarderen door de ogen van een kleinkind: *De stad herboren*. Tijdens een wandeling in het *Vondelpark* werd een scène uit dit gedicht 'nagespeeld' (de platanentakken) en zagen we - door puur geluk - een 'stijgende brug', op welk moment de deelnemers een andere scène beleefden, waarbij ze de gevoelens van het kleinkind deelden. De deelnemers werden uitgenodigd een vertaling van dit gedicht te maken in hun eigen taal ([artikel](#)).